

RUDOLF BARUN MALDINI WILDENHAINSKI:

UZDISAJI

PJESME

SA SLIKOM PJESNIKOVOM.

TISAK I NAKLADA LJUDEVITA SZEKLERA U OSIJEKU.

Rudolf baron Moldavi Wildenhainelli.

RUDOLF BARUN MALDINI WILDENHAINSKI:

UZDISAJI

== PJESME ==

SA SLIKOM PJESNIKOVOM.

== OSIJEK. ==
TISAK I NAKLADA
LJUDEVITA SZEKLERA.

16.168

886.2-1

GRADSKA I SVEUČILIŠNA KNJIŽNICA
OSIJEK

871319477

ODVJETNIK
DR. STJEPAN HEFER
OSIJEK

SVOME MILOM ŠOGORU

VELEMOŽNOM GOSPODINU

STJEPANU DJAKOVIĆU,

PRISJEDNIKU DUHOVNOG STOLA,

KATEHETI I GIMNAZIALNOM PROFESORU

U VINKOVcima

POSVEĆUJE OVO DJELO

PISAC.

Ja pjevam . . .

Ja pjevam, jer mi duša pjeva,
što ne mari za svijet,
a nju mi skučit nikad ne će
ni silom dušman klet.

Ja pjevam, jer mi srce živo
u pjesmi nadje slast —
a srce jako zar će slomit
ma koja zemska vlast?

Ja pjevam srcem, pjevam dušom,
i pjevati ću vijek.
Zaglušiti mi pjesmu ne će
ni kleta lanca zvek.

U pjesmi svetoj sav mi život,
u njoj mog bića glas —
Ja čime mogu, pjesmom nudjam
svom rodu sreću, spas.

Hrvatskoj.

Širi ruke, majko roda,
Čeda tvoja dar ti nose;
Krunom slave trudna ploda
Vjenčaju ti zlatne kose.
Širi, majko, tople grudi,
Dar je ovaj tvoja dika;
Angjeo se slave budi
I vrh tvoga žrtvenika!

Silv. Strah. Kranjčević.

Sa istoka puca zora
Prek' nebeskog modrog svoda,
Prek' balkanskih kršnih gorâ,
Širi ruke, majko roda.

Iz cvjetnoga eno luga
A iz dične Herceg-Bosne
Nakon četir v'jeka duga
Čeda tvoja dar ti nose.

Nose hljeb i sô i vodu
Svete dare slavskog roda
Za jedinstvo i slobodu
Krunom slave trudna ploda.

I poklone mnoge ine
Na dar tebi majko nose,
Pa s' ushita i miline
Vjenčaju ti zlatne kose.

I u jedno kolo vito
Kô muževi, kao ljudi,
Hvataju se uznosito
Širi, majko, tvoje grudi.

I okupi čeda ova
Oko tvoga svetog lika,
Daj im svoga blagoslova
Dar je ovaj tvoja dika.

Veseli se — eto dana —
Rujna zora veće rudi,
Sa istoka, sa Balkana
Angjeo se slave budi.

Nakon četir stotin l'jeta
Nakon patnja mučenika,
Pred očima c'jelog sv'jeta
I vrh tvoga žrtvenika.

Herceg-Bosni.

Sve od ravne Slavonije
Do na modri tamo jug,
Pa od Une do Srbije
Herceg-Bosne to je krug.
Višnja ruka tu je stavi
Stvarajući svijet taj,
Višnja moć ju svim obdari
Htijuć zemlji dati raj.

A u krasnom raju tome,
Što ga zemlji dade Bog,
Našavši se svoj na svome
Prostro si i Hrvat log.
Pa tu mirno radi, snuje
Već tisuću punih ljet',
Pa tu svoju grudu štuje
Većma nego cio sv'jet.

A ta gruda raj da jeste,
Pogledji je samo svud.
Parni vozi, b'jele ceste
Nadimlju joj bujnu grud;
Šumovite velje gore
Čela vedra rese vis,
Hitre r'jeke, sinje more
Podnožja joj ljube niz.

B'jeli dvori, b'jela sela
Očiju to njenih vid,
Nježne mome; čeljad smjela
Duše njene to su zid;
S vitih loza vino rujno
Njene krvi to je vrut,
Sočno voće, klasje bujno
Njenog t'jela to je grud.

Pa da takvu otačbinu
Ljubio ti ne bi, oj,
Za tu Herceg-Bosnu krasnu
Žrtvovao život svoj;
Kad od tisuć već si l'jeta
Ti u njojzi naš'o stan,
Kad na koncu želiš sv'jeta
Vječni u njoj snivat san?

Ljubi dakle domovinu
C'jelim žarom srca svog;
Za nju žrtvuj krv jedinu
Posljednjega daha svog.
Ona ti je majka mila,
Višnji ti je dade Bog,
Ona ti je vijek bila
Kolijevka, pr'jestô, grob.

Sve od ravne Slavonije
Do na modri tamo jug,
Pa od Une do Srbije
Herceg-Bosne to je krug.
Višnja tu je ruka stavi
Stvarajući svijet taj,
Višnja moć ju svim obdari
Htijuć zemlji dati raj.

Sarajevu.

Pod dno starca Trebevića Kano junak vedar, mlad, Kano gn'jezdo sokolića Uzdiga se Saraj grad. Čvrst, ponosit s divna sjaja, Neustrašiv kano div, Bratska jer ga ljubav spaja, Narod sretan, blag i živ!	Saraj, grade ponositi, Ti zenico oka mog! Pričaj sv'jetu, da Te kiti Slavna pov'jest roda Tvog, Kroz stoljeća, što je s krvi Orošena bila v'jek, Herceg-Bosne, grade prvi, Za slobodu Tvoju tek.
--	---

Trebevića pod dno vela, Gdje Miljacke šumi val, Gdje se sinci srca smjela Uz krasni joj šeću žal; Gdje jorgovan, dr'jen i ruža Milmirisni širi hlad, Gdje se vidik oku pruža, Cvjeta, buji Saraj grad.	A ti grade ponositi, Nemoj klonut, nemoj past; Priroda Te svim nakiti, Budi rodu Ti na čast. Usred Herceg-Bosne krasne Ti nam krepko, čvrsto stoj, Svedj Ti sjale zv'jezde jasne, Saraj grade mili moj!
---	--

Cvjetaj, grade ponositi Kroz vjekove svima nam; Svevišnja Te ruka štiti, Tvojih čeda srca plam. Svako k Tebi željno žudi, Čim začuje za Tvoj kras. Saraj-grade, Ti v'jek budi Naša dika i naš spas!	Pod dno starca Trebevića Kano junak vedar, mlad, Kano gn'jezdo sokolića Uzdiga se Saraj grad. Čvrst, ponosit s divna sjaja Neustrašiv kano div, Bratska jer ga ljubav spaja, Narod sretan, blag i živ!
--	---

Na vrelu Bosne.

Ispod velje Igman gore
Srebropjena Bosna teče,
I mrmoreć uzbrkana
Valovitoj Savi kreće;
Ko da će joj pričat gorko
Stare rane, stare boli,
Što joj sinci pretrpješe
U toj kalnoj nekoć doli.

Šuti, Bosno, ne pričaj joj
Što je davno, davno bilo!
Sve te rane, sve te boli
Neka tvoje krije krilo!
Ta srećni se danci veće
A nad tobom, Bosno, vijuju,
Kraj tvog žala tvoji sinci
U budućnost bolju zriju.

Teci, teci, Bosno mila,
Valovitoj majci Savi,
Teci, teci, al joj ovo
Na pozdravu tiho javi:
„Moja djeca, moji sinci
Jednom cilju danas teže,
Hrvatska su složna braća,
Hrvatska ih krvca veže.

Ma i da su razne vjere,
Svi o svetom času sniju,
Majko mila, majko draga,
Tvome krilu da se sviju.
Pa da u tvom svetom krilu
Zaigraju kolo milo,
Kao što je ono nekoć
Na Duvanjskom polju bilo.“

Ispod velje Igman gore
Srebropjena Bosna teče,
I tihano, tajinstveno
Valovitoj Savi kreće.
Ne pričaj joj stare boli
Stare rane, pune mjere,
Već joj pričaj, gdje se grle
Jedna braća troje vjere.

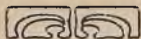

Oj da mogu! . . .

Oj da mogu dovit se Nebeskih modrina, I poletnom dušom svojom Skinut sa visina Šarnu dugu, sunce jarko, I zv'ezdice sjajne, Pa okitit, rodna grudo, Tvoje prsi bajne.	Oj da mogu okupiti Hrvaćane svoje, Moja tužna domovino, Pod okrilje tvoje; Pa mi posred milja, sreće, Šapnut iz tihana, Da su djeca, slavna djeca, Zrinskog-Frankopana.
--	--

Oj da mogu iščupati Ovo srce moje, I metnut ga na žrtvenik Za spasenje tvoje. Mila moja domovino Nevesela, sjetna, Samo da mi budeš jednom Slobodna i sretna.	Oj da mogu pun veselja Pri najvećoj slavi, Povisoko dignut stijeg Crven, b'jel i plavi. I svakome glasno kliknut Ma sred krvnog rata, Jošte ima, jošte ima Na sv'jetu Hrvata.
--	--

Oj da mogu uništiti
Dušmanine tvoje,
I stavit ti zlatnu krunu
Povrh glave tvoje,
Pa te tako uzveličat
Sred najžešćeg boja,
I vidit te sretnu, slavnu
Domovino moja.

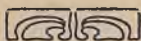

Molitva Hrvata.

Majko božja, majko mila,
Zdravo zv'jezdo, zdravo bila,
Pogledj' s tvojih rajskih vrata
Spasi veće rod Hrvata,
Koj' u ropstvu teškom kuka
I pregorkih trpi muka.

Majko božja, majko mila,
Zdravo zv'jezdo, zdravo bila,
Nedaj da 'vjek Hrvat strada,
Da nad njime tudjin vlada,
Već po Tebi da s' sjedini
Staroj slavi, veličini.

Majko božja, majko mila,
Zdravo zv'jezdo, zdravo bila,
Hrvati Te vjerni prose
Štuju, slave i uznose,
Hrvatsku svu preporodi
Blagoslovi, oslobodi!

Hrvatskim mučenicima.

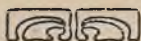
Zar jošte mač nad b'jednom rajom visi,
Zar jošte jači slabjeg samo tlači,
Zar dvadeseti prosvjetljeni vijek
Sa ubojitim zrnom sv'jet taj kvači?

Slobode zar na sv'jetu jadnom nije,
Zar pravda, ljubav ljudstvom gle ne vlada?
Zar Hrvat jošte nije svoj u svome,
I zašto uv'jek tako ljuto strada?

Da ljudskom krvi dom se njegov topi
Umjesto ral i brana da ga pluži;
Zar nigdje spasa mome rodu nije
Da nad njim oro svoja krila kruži?

I nikada zar sretan ne će biti
Te mirno svome napredku se divit?
Zar nikad ne će svojem cilju doći
I svoj na svome u slobodi živit?

Ah hoće, hoće, Hrvatska se c'jela
Po vašoj krvi, mučenici sveti,
Što slatko za nju proliste je mrući
Dokora svojoj dovinuti meti.

Hrvatskim preporoditeljima

prigodom stogodišnjice rođenja Ljudevita Gaja.

Pa se dižu drevne sjene, zriju naše stanje b'jedno,
Ali vide ipak, da smo na Parnasu barom jedno,
A rod, što je i to stekô kroz olujne nepogode,
Znat će doći sa prosvjetom do jedinstva, do slobode.

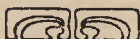
Rikard Katalinić-Jeretov.

Kasne hore kucaj tiho u dalji se noćnoj gubi,
Vrh grobova i križeva ljubeć cvijet i kamen grubi,
A sred groblja otvara se pokojište sveto jedno,
Pa se dižu drevne sjene, zriju naše stanje bijedno.

I kupe se lica mrka i u jedno kolo staju:
Na pročelju grobnog kama Ljudevit im eno Gaju,
I šapću si tiho, tiho taruć svoje čelo ledno,
Ali vide ipak, da smo na Parnasu barem jedno.

Pa se na to sve u redu vraćaju u grobak tamni,
Čim ponoći zadnji kucaj vrh njihova groba zamni,
Al mi jošte usne dršču, još se čuje — sve da hode:
„A rod, što je i to stekô kroz olujne nepogode.

Znat će dalje nasljedovat naša djela, naše čine,
Znat će radit sve na korist svoje mile domovine,
Znat će štovat mrtve svoje i sve davne slavne zgode
Znat će doći sa prosvjetom do jedinstva, do slobode.“

Trgni se rode!

Trgni se rode iza sna svoga
Sada je doba, sada je čas,
Stresi sa sebe okove klete
Traži slobodu, traži svoj spas;
Dosta je bilo kukanja, boli
Dosta se lila tvoja je krv,
Trgni se rode iza sna svoga
Slomi tudjinstva nasilnu brv.

Skršio ti si Obre, Avare
Zaklanj'o c'jeli zapadni sv'jet,
Pred tobom svuda na bojnom polju
Drhtao uv'jek dušman je klet.
Nikad se nisi bojao nikog,
Ma da ti vrelu krvcu bje lit'
Hrvat jer uv'jek Hrvatom bio,
Hrvat će v'jekom Hrvatom bit.

I sada svjesno desnicom hrabrom
Brani si vjeru, brani dom tvoj,
Nedaj se rode, trgni se iz sna
Na svojem ti si bio v'jek svoj;
Domaja to je v'jekom ti bila
U njoj si našo zipku i grob,
Nedaj se rode, rastrgni lance
Odsele nisi ničiji rob.

Trgni se rode iza sna svoga
Sada je doba, sada je čas,
Stresi sa sebe okove klete
Traži slobodu, traži svoj spas;
Dosta je bilo kukanja, boli
Dosta se lila tvoja je krv,
Trgni se rode iza sna svoga
Slomi tudjinstva nasilnu brv.

Bojna pjesma.

Ajdmo, ajdmo, braćo moja
Put krvavog ljutog boja,
Dok smo jošte čili, mladi
Dok nam borba život sladi.
Ajdmo, ajdmo napr'jed smjelo
Uzdignimo vedro čelo,
I slomimo paklu vrata
Dok nas ima još Hrvata.

Napr'jed samo četo brojna
Već nas zove trublja bojna,
Već topovi ljuti riču
A dušmani kleti viču.
Pa u borbi Hrvat niko
U borbi se borit viko
Za krst časni i slobodu
A na spas i korist rodu.

Napr'jed složno druzi moji
Pred nama već dušman stoji,
Oprimo se svi sad njemu
Baš posvuda i u svemu.
Nek zna c'jenit našu snagu
I slobodu nama dragu
Kao nekoć podno Klisa
I hrvatskog slavnog Visa.

Ajdmo, ajdmo, braćo moja
Put krvavog ljutog boja,
Dok smo jošte čili, mladi
Dok nam borba život sladi.
Ajdmo, ajdmo napr'jed smjelo
Uzdignimo vedro čelo,
I slomimo paklu vrata
Dok nas ima još Hrvata.

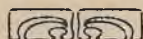
Himna Tomislavu

prvomu hrvatskomu kralju za tisućljetnicu njegova krunisanja
na Duvanjskom polju.

S ravna polja Duvanjskoga	Blago tebi rode sada,
Neka jekne pjesme glas,	Kad ti sretan svanu dan,
Pa do mora Jadranskoga	Hrvatska si kad je mlada
Nek se čuje roda spas.	Uz svog kralja našla stan.
I do Drave vode hladne	Ponosi se s velja slavlja,
Nek zaori gromki poj:	Da si opet svoj u svom,
Do Triglava i Bojane	Napred rode, sve za kralja,
Da je Hrvat bio svoj.	Sve za kralja i za dom.

Napred rode, napred žurno	Napred rode, žrtve pali
K Duvanjskomu polju sad	I brat brātu ruku daj,
Gdje je Hrvat kolo burno	Složno Višnjem sad zahvali
Zaigrao vedar, mlad,	Za tu sreću, za taj sjaj,
Prije tisuć ravnih ljeta	Pa iz srca iz dubine
A sred krasnog kraja tog,	Ti zaori gromki poj:
Hrvatska si gdje je četa	„Hrvatska je kraljevina,
Okrunila kralja svog.	Hrvatska je stanak moj!“

Napred rode, tmina minu,	S ravna polja Duvanjskoga
K svetom polju sada tom	Neka jekne pjesme glas,
Ljepši tebi danak sinu	Pa do mora Jadranskoga
Sad si svoj u domu svom.	Nek se čuje roda spas.
Imaš kralja, žezlo, krunu,	I do Drave vode hladne
Imaš polja, dô i br'jeg,	Nek zaori gromki poj:
Napred rode, napred Duvnu	Do Triglava i Bojane
Pod hrvatski sveti st'jeg.	Da je Hrvat sada svoj.

Prvim katoličkim mučenicima.

Vi ste sô i sv'jetlo sv'jeta — učitelji naši prvi,
Što za svoju vjeru svetu u vlastitoj mr'jeste krvi,
Vi ste izvor bistre vode, koju svako rad je piti
Iznemogo nakon patnja kad u mislim k Vama hiti.
Pramaljetna Vi ste ruža što na oštrom trnju cvate,
Paomina Vi ste grana što čeoce krasi ono
Vječnoj pravdi i istini za života vjek što sklono,
I zv'ezde ste nad zvijezdama što po modrom nebu sjaju
I Vašu nam slavu vječnu u sjajnosti svoj odaju.

Vi ste sô i sv'jetlo sv'jeta — učitelji naši prvi
Što za svoju vjeru svetu u vlastitoj mr'jeste krvi,
Al i danas mučeničtva pregorkoga još imade
I danas se medju ljudstvom licemjerstvo tiho krade,
I kršćanstva bedem tvrdi uništiti silom kani
Što se 'holi razum ljudski u bezvjerstva razna zani,
Pa ko smušen amo tamo kroz tu kalnu dolu luta
I omamljen čašču, slavom, sa pravoga leta puta.
Ali ljubav Vaša živi i živit će lažni sv'jete
Nazarenac pobjedit' će ma se digle crne čete.

Na badnju noć.

„Ponoć kuca, Spas se rodi,
i — mijenjaju straže!
U stražarni vojnik mrki
na pušku se naže . . .“

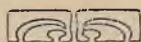
Silvije Str. Kranjčević.

Zvijezde trepte, mjesec bijeli
Stado svoje tiho vodi,
I svijetu Božjem evo
Ponoć kuca, Spas se rodi.

„Ponoć kuca, Spas se rodi!“
Svatko pjesmu slaže.
Tek vojaci službu služe
I — mijenjaju straže.

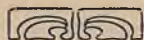
Ej, daleko njih od doma
Drži dužnost u čas grki.
Zaspa pjesma — ali bdije
U stražarni vojnik mrki.

Sad odnekud zvono zuji
Do te bojne straže.
Vojnik sluša, ruke sklopi,
Na pušku se naže . . .

Starac.

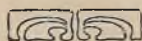
Sjedio je zgrbljen, zguren posred gradskog perivoja
Na drvenoj niskoj klupi ispod cvjetnih tankih hvoja,
Sjedio je zamišljeno kao vodja nakon pada
Kroz dušmansku četu kletu čeljad mlada kom' postrada.
Sjedio je i svoj pogled n'jemo upro pred se nice
U korenje ono staro iz kog' nikle nove klice,
I starac se zamislio sjetivši se mladih dana
Dobrog oca, mile maje i proljeća onog rana,
Sjetio se svoje ljube i jedinca sina svoga
Sjetio se i zaplako ispod hrasta stoljetnoga.
Sve mu vr'jeme otelo je, a on ovdje samac kuka
Ljeskov štap mu jadnom sada sva pripomoć, desna ruka,
A nekoć mu u grudima zavrjela je krvca rujna
Nikada ga ne vidjeli ni bolesna niti nujna,
Borio se za rod mili u krvavom ljutom boju
I krstić je zlatni steko a za hrabrost samo svoju.
A sad kao starac sjedi, u korenje gleda nice
Što je dalo novo lišće i zelene nove klice,
A iz one krvce vrele, što se lila za spas roda
Jošte nije nikla rodu prava sreća i sloboda.

Raji.

Kud si pala, rajo b'jedna,	Oj trgni se, rajo b'jedna
Suzo roblja, suzo jada,	Suzo roblja, suzo jada,
Kud si pala, santo ledna,	Oj trgni se nedogledna
Posred sreće, posred sklada.	Jošte srca kr'jepi nada
Gle mrska si svakom stvoru	Pa se borit sv'jetom kreni
Tko te samo jednom vidi,	O krvavom svome znoju
Na teret si ljudskom toru	Svoja prava pred sv'jet djeni
Svako se rad tebe stidi.	I izvojšti slobod' svoju.

Kud te rinu, rajo vajna,	Pa ko zv'jezda čista, sjajna
Sudba gorka, sudba kleta,	Na nebeskom modrom krugu
Kud se tvoja suza tajna	Sini sv'jetu, rajo vajna,
Runi širom ovog sv'jeta.	Na vidilo, na ulugu.
Da ko čudna lutaš sjena	I oprostí u toj doli
U toj kalnoj suza doli	Duše vedre, srca vruća,
Bez slobode, bez imena	Teške patnje, teške boli
U negvama i u boli.	Na dan svoga uskrsnuća.

Majci.

O majko moja! O majko mila!
Što si me samo na svjet taj dala,
Sbog mene kad si onoga trenu
Skoro i sama u grobak pala.

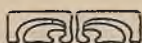
Gorko ti bilo, majčice draga,
Ko gorak što je moj život cio,
Valjda me prokle onoga časa
Prvi put kad sam dahnuo bio.

Oprosti, prosti, majčice mila,
Iz majčinih uski kletva ne pada,
Demon se kleti uz život mi svio
Med ljude što se rodih ja tada.

O bolje da sam postao crvak
U prahu što no puza i gmiže,
Il ptica što no u letu svome
Slobodna, sretna k nebu se diže.

Il šarni, drobni, sretni leptirić
Po majskom što no leprša cvjetu,
Nego li čovjek, otrov i zmija,
U prirode majke slobodnom svjetu.

O majko moja! O majko mila!
Što si me samo na svjet taj dala,
Zašto me nisi, ah zašto nisi
Pri prvom dahu usmrtit znala.

Glosa.

Medju ljudma si, medju bližnjima —
Al' zlo je majko biti medj' njima!
Pod ruku s zlobom pakost putuje,
S njima se zavist bratski rukuje,
A laž se uv'jek ondje nahodi
Gdje ih po sv'jetu podlost provodi
Laska ih dvori, izdajstvo služi,
A nevjera se sa njima druži
O majko, majko, sv'jet je pakostan
Život je majko, vrlo žalostan . . .

Djuro Jakšić. Na Liparu II. Ponoć.

O majko, majko! o miła moja!
Često su usna rekla mi tvoja:
Ta dobro ti sinko medj' svojima,
Medju ljudma si, medju bližnjima.

O majko, majko! plači i veni!
O majko moja! o jao meni!
Medju ljudma sam, medju bližnjima
Al' zlo je majko biti medj' njima!

Tu kolo krivda i varka vode
A s njima kletve upored hode,
Sebičnost gadna s mitom šuruje,
Pod ruku s zlobom pakost putuje.

Tu mržnja, preljub stanak si vije,
Beznačaj ljudski srce ti pije,
A gdje sa srećom pamet mudruje
S njima se zavist bratski rukuje.

Tu viši nižeg dnevice gazi,
Tu b'jeda s vrata nikad ne slazi,
Tu jedan drugog nad jamu vodi
A laž se uv'jek ondje nahodi.

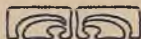
Gdje licemjerje sm'ješkom se lovi
Lukavstvo gdje iz potaje slovi
Bestidnost gadna opet se rodi
Gdje ih po sv'jetu podlost provodi.

Da slablji pred jačim kuka i puže
Posvuda da se kolju i ruže,
A demon strasti nad njima kruži
Laska ih dvori, izdajstvo služi.

Nesloga redom potkapa kleta
Ni r'ječ se Božja ne štuje sveta,
Svak' se na zlo i pohote tuži
A nevjera se sa njima druži.

Prokletstvo svuda sv'jetom oblazi,
Ko da se pakla r'ješili vrazi,
I tu svoj kleti odabrali stan,
O majko, majko, sv'jet je pakostan.

O majko, majko! plači i veni!
O majko moja! o jao meni!
Svijet je truo, sv'jet je bolestan,
Život je majko, vrlo žalostan.

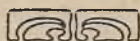
U cirku.

Gledam te gledam junače mili
Kako se vereš kao na krili
Pod tobom uže škripi i trza
Tvoja dok noga po njemu brza
Trnov ti v'jenac sudbina splela
Ali ti plješće publika c'jela.

Iz tebe tamo majušni stvore
Svoje što majke ostavi dvore
I dodje amo za hljeba koru
Stojat o glavi, skočit u horu
Mana ne pada više od'zgora
Život je težak, gristi se mora.

I tebe tamo predivno gondje
Šesnaesto što ti ljeto tek prodje
Na svom gdje konju s muke i bola
Letiš kroz kolut naga na pola
A ljudstvo sito za male pare
Pilji u tebe na naočare.

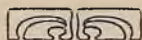
Gledam vas gledam — i sv'jet taj c'jeli
Cirk je tek jedan, al cirk tek veli
Jedni se u njem kine i pate
Drugi svoj život smiješkom prate,
A ludâ ima što sve to glede
I jošte plješću uza sve b'jede.

Sred oaze.

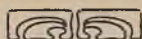
Sred oaze plodonosne pokraj vrela bistra, ledna
Nakon duga teška puta posjedala čeljad b'jedna,
I tu tiho puna sreće šatore si razapela
Ko golupčad kad u letu poraširi krila b'jela,
Da si otre znojno čelo, da razgali grudi svoje
S vrućeg p'jeska, s jarkog sunca, vas dan što ga pripeklo je;
Da utaži glad i žedju, da prozbori riječ koju,
I Svevišnjem da zapoji zahvalnicu pjesmu svoju,
Koja ga uz Samum b'jesni, uz hijenu zvjerku ljutu
Pratila do mete ove na teškome tome putu.

Do oaze vječne sreće sred kratkoga tog života
Mnogi čovjek na tom sv'jetu čudno ti se vrze, mota,
Neki od njih ko bez duše amo tamo do nje luta,
Dok u lasti drugi joj se dovinuti želi puta.
Netko od njih za nju svetu u negvama suze lije,
A drugi mu bez milosti podrugljivo još se smije,
Al oazu vječne sreće od njih nitko našo nije,
Dok mu smrt se zauv'jeke smilovala jednom nije.

Oluji.

More buči, vjetar vije, oblaci se nebom gone,
Crna tama zemlju krije, u nedogled sunce tone.
Munja sijeva, gromi ore, paklenska se jati sila,
Ravne nizi, velje gore da pod svoja satre krila.
Dažd već hara polja, njive, rijeke nose blago cijelo,
Kroz oblake tmaste, sive, smrtno čuješ tek opijelo.
I gromovnik, što vrh doma utjehu još ljudma daje,
I on s' ruši sred tog loma, a kroz tamu vatra sjaje.
Sve se ništi, sve to tone i u crni prah se stvara,
Pa uzalud zvona zvone, priroda kad zemlju kara . . .

Izdajica.

Klečao je, moleći se i u prsa bijući svoja,
Izdajica domovine krvavoga nakon boja,
Klečao je drhtajući s prolivene krvi svete,
Bojeći se pravde, ljudi i izdaje svoje klete,
Klečao je uprijevši u spas križa oči svoje
Kajući se za grijehe, za spasenje moleć svoje.
Al oprosta i spasenja nit Spasitelj ovog sv'jeta
Takvom stvoru ne će dati, izdajica vidi kleta,
Pa sve drščuć sklapa ruke, na osudni čas se sprema,
Al uzalud prošnje, molbe — smilovanja njemu nema,
I kad htje se udaljiti iz te kuće sloge, mira,
Pred vratima crkvenim gle vidje četu mušketira,
S otvorenim bajuneti, gdjeno tiho, složno stoje,
Da osvete palu braću otadžbine mile svoje.
Sad da mu se b'jegom spasit, nesrećnik gle misli kleti, .
Al mu t'jelo raznijeli već o puškam bajuneti,
I krv vrela prolila se, pa se i sad kleta puši,
A sunce ju sjajno, jarko ni do danas ne osuši,
Za vječiti biljeg svakom nesrećnome onom sinu,
Koj izdaje vjeru, narod, svoju milu domovinu.

Suncu.

Dižeš se krugljo sjajna i žarka,
Požudno gviriš u kute tajne,
Kuda ti pada zlačana traka,
Griješ sirote kukavne, vajne,
Ogrij i mene dosta sam zebo
Poradi ljudske nepravde klete,
Tvoje sam uv'jek toplote trebo,
Tvojega neba, svjetlosti svete.

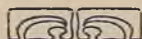
Ti letiš dalje, vječnim svemirom,
Gdje sitne zv'jezde lagodno brode,
Briga te nije eternim mirom
Za krvno kolo ljudi što vode.
Ti hrliš dalje tiho i lako,
Svakomu šalješ po traku koju,
Pošlji i na me, ne bi li kako
Osušio s oka suzicu svoju.

Dosta sam kuko, narico, plako
I sebe jadna grizo i jeo,
Gdje mišljah ruže procvast će lako,
Tu mi se gorki pelen je pleo.
Trnjem je staza života moga
Oduvjek samo posuta bila,
Neznah za slasti svijeta toga,
Crna se tama nad mnom v'jek vila.

I vidim kako lagano veće
Polag života moga se kida,
I gledam gdje mi pale već svjeće
I gdje se raka moja već zida.

I čujem šapat bezdušnih ljudi
I šuštaj v'jenca, trnjem što svili
Za žića oni, s klete što ćudi
Kapljicu po kap krvi mi pili.

Diži se krugljo sjajna i žarka,
Požudno gviri u kute tajne,
Kuda ti pane zlačana traka,
Grij mi sirote kukavne, vajne.
Ogrij i mene, dosta sam zebo
Poradi ljudske nepravde klete,
Tvoje sam uv'jek toplote trebo,
Tvojega neba, svjetlosti svete.

Kada umrem. . . .

I.

Kada umrem, djeco moja,
Metnite me u grob mali,
Gdje no čarna gora buji,
Gdje se cvjetni šire vali ;
Gdje slavuji pjesmu poje,
Gdje leptiri šarni l'jeću,
Gdje no šapće i treperi
Sitno lišće po drveću.

U prirodu, u slobodu
Hrlio sam uvijek rado,
Tamo me je, tamo me je
Vuklo moje srce mlado.
A i što bi medju ljudma,
Gdje se zlo i pakost vije,
Gdje na žalost često puta
Slobodno ni šaptat nije.

O tisuć sam, tisuć puta
Kroz suze taj svijet gledo
I trzavo ljudske patnje
U stihove svoje redo.
Al uzalud sve mi bješe
Gledajući svedj na novo,
Gdje se kolje, gdje se krvi
Kleto pleme Kainovo.

A meni je bilo milo
Igrati se sa leptiri,
Slušat ptičje rane pjesme
Lahor vjetrić kako piri.
Gledat mrava gdje se trudi,
Gdje no polje klasjem rodi
I svi kako sretno žive
U prirodi u slobodi.

Pa kad umrem, djeco moja,
Metnite me u grob mali,
Gdje no čarna gora buji
Gdje se cvjetni šire vali ;
Da ko poj slavuja drobna
Smiren duh mi tuda brodi
Da i poslje žića svoga
Mrtav snijem u slobodi.

II.

Jedni što su previsoko
Drugi opet nisko pali.
S. S. Kranjčević.

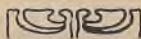
Kada umrem kopajte me
Na brežuljku u slobodi,
Nek me ljuba, djeca moja
I svećenik jedan vodi;
Ne treba mi vjenca, svite,
Nit vanjskoga kakvog hira,
Moja djela svjetlit će mi
I bez cv'jeća i duplira.

Od koljevke pa do groba
Nada mnom se tama vila,
Oštrim trnjem i žaokom
Posuta mi staza bila;
Kleti ljudi razorili
Ponajljepše nade moje,
Zašto da mi put još zadnji
S prisutnosti gorče svoje.

Din dušmane nisam veće
Imao na sv'jetu tome,
Ko po kumstvu, ko po zvanju,
Ko po ljudstvu sebičnome.
Prostio sam svim i svakom
Prostio sam uzdišući,
Hoću barem na sve patnje
Mirno da mi u grob ući.

Gledao sam, gdje se dižu
U častima sve na više
Nevrjednici, prevrtljivci
Što mi moju krvcu piše.
S nepravde mi ljudske često
Vrela suza oko zali,
Jedni što su previsoko
Drugi opet nisko pali.

Pa kad umrem kopajte me
Na brežuljku u slobodi,
Nek me ljuba, djeca moja,
I svećenik jedan vodi;
Ne treba mi vjenca, svite,
Nit vanjskoga kakvog hira,
Moja djela svjetlit će mi
I bez cv'jeća i duplira.

Tko će tebi grob tvoj kitit' ...

Tko će tebi grob tvoj kitit' ?
— Kad ti bude jednom mr'jeti
'Holom sv'jetu zbogom r'jeti —
Tko će tebi grob tvoj kitit' ?

Tko će tebi grob tvoj kitit' ?
— Kad ostanu čeda mala
Što tek s' žicu nasmijala —
Tko će tebi grob tvoj kitit' ?

Tko će tebi grob tvoj kitit' ?
— Kad će svisnut' s teška jada
Tvoja ljuba tako mlada —
Tko će tebi grob tvoj kitit' ?

Tko će tebi grob tvoj kitit' ?
— Kad i tvoja gruda sveta
U okove je sapeta —
Tko će tebi grob tvoj kitit' ?

Ah kitit' ga, kititi će
Ono tiho rosno cv'jeće,
Nad samrtnim što no grobom
Uvenuti nikad ne će !

Tamo . . .

svojoj djeci Ivici i Dragici.

Tamo u šumske zelene dvore
Svilno gdje lišće trepeće,
Tamo, gdje pjesmu ptičice poje
Duša mi moja lijeće ;
Tamo vam hrlim danju i noću
U svako godišnje doba,
Pa kada trudne zaklopim oči
Tamo mi kopajte groba.

Tamo u veljoj prirodi majci
Mrtav ja snivati želim,
Živ sam po njojzi trčo i pjevo
Mrtav se od nje ne d'jelim ;
U njoj bi rado ležati mirno
Kada moj život utrne,
Stopom da svojom sebični ljudi
Humak mi grobni ne skvrne.

Tamo u šumske zelene dvore
Svilno gdje lišće trepeće,
Tamo, gdje pjesmu ptičice poje
Mrtvog me nosite veće ;
I tu mi zadnju vršite želju
Molim vas tisuću puta,
Krivnjom da vašom duša mi moja
Dov'jek nad grobom ne luta.

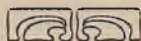

Ja se molim.

Ja se molim višnjem Bogu	Ja se molim višnjem Bogu
U samoći, u slobodi,	U samoći, u tišini,
Gdje no biser rosa titra	Priroda me svojim krasom
Gdje no bajno cv'jeće rodi ;	Pobožnijim jošte čini ;
Gdje ptičice pjesmu poje,	Slobodno mi usna zборе
Gdje potočić tiho plije,	Slobodno mi srce bije,
Gdje lepiri šarni l'jeću	Slobodna me miso vodi
I gdje lahor vjetrić vije.	I kud pošo strah me nije.

Ja se molim višnjem Bogu	Ja se molim višnjem Bogu
U slobodi, u tišini,	U tišini, u slobodi,
O kako se lako kleči	Gdje no biser rosa titra
Na mekanoj mahovini,	Gdje no bajno cv'jeće rodi ;
O kako se lako moli	Oko mene život svuda,
Svoji teški gr'jesi kaju,	Oko mene nigdje zloba,
Kada sunce jarko sv'jeti,	A svemirom širokijem
Kada sitne zv'ezde sjaju.	Vječna samrt i seoba.

Ja se molim višnjem Bogu
U tišini, u samoći,
I ja vidim : On je sa mnom
I u danu i u noći,
I ja vidim ; On me ljubi
U toj kalnoj zemskoj doli,
O kako mi tad je lako
U prirodi kad se molim.

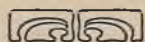

Pustite me! . . .

Pustite me, dan je ljetan,
U prirodu da pohrlim,
Barem na čas bit' ću sretan
Sitno cv'jeće da zagrlim
I na njemu drobnu pčelu
I leptira onog šara,
Što u svome letu smjelu
Ne poznaje zulumčara.

Pustite me i onako
Teško mi u ljudskom kolu,
Gdje se vazdan ruga svako
Tudjoj patnji, tudjem bolu.
A ja volim šarno cv'jeće
U poletnom svome hodu,
I leptira i proljeće
I tišinu i slobodu.

Pustite me, cio danak,
Pjevati ću pjesme mile,
Mirit cv'jeće na uranak
Slušat ptice lakokrile
U čarobnoj toj milini
Gdje no cvjeta ljubav mila,
Gdje se sv'jet taj rajem čini
Gdje stoluje Višnja sila.

Trni mi trni zv'jezdice mila.

Zašto mi trneš zv'jezdice moja
S nebeskog svoda plava,
Zašto me b'jedna ostavljaš sama
Usred patnja i strava.

Jednom sam samo mislio jadan
Da ćeš mi sinut sjajno,
I tada tužnom ti mi se sakri
Zv'jezdo za uv'jek tajno.

Al trni mi trni zv'jezdice mila
Nebo nek smrači se c'jelo,
Ja ću pod zv'jezdom b'jede i tuge
Napr'jed koracati smjelo!

Tek tada pojmi mladost . . .

Tek tada pojmi mladost
I njezinu svu moć,
Kroz stazu trnja kad mi
U život bilo poč.

Tek tada pojmi mladost
I raj taj srca mog,
Prevaren kad se nadjoh
Na putu žića svog.

Tek tada pojmi mladost
I njezin bajni cv'jet,
U zbiljnosti kad spoznah
Taj lažni, gr'ješni sv'jet.

Moj je život . . .

Moj je život kao ono
Uzburkano sinje more,
Što je rado sebe stišat
Pri osvitku rujne zore.

Moj je život hitac zadnji
Popovskoga sita ždrijela,
Na bojištu kad se četa
Dušmanu njim oprijet htjela.

Moj je život kamen strmi,
I pod njime grka česma,
Labudova prije smrti
Tugaljiva kobna pjesma.

Oj gdje ste sancu minulih mi dana . . . ?

Oj gdje ste sancu minulih mi dana,
Što tako ljupko tetošiste mene ;
Oj gdje si srećo, kćerko božjeg stana,
Što moj mi život iz sna slatkog prene.

Oj davno, davno uminuste veće —
Sad suzne samo traže vas još zjene ;
Oj davno, davno nema moje sreće
Što nekoć tako prigrlila mene.

Oj davno, davno nestaste mi s vida,
A slomljene mi ostadoše grudi ;
Oj davno, davno srce s boli kida,
Što zloradi vas oteše mi ljudi !

Bijaše zima . . .

ženi.

Bijaše zima, hladna zima b'ješe,
Kraj okna kad te moje oči zreše.

Ti naslonjena sjedila si tio,
A uz te kćerka i tvoj sinčić mio.

I snatrla si gled'juć čeda mila
Što do tebe se tako voljko svila.

I dugo, dugo oči s njih ne skrenu
Dok moj te cjelov iz tog sna ne prenu.

A tad si bolno na grud moju pala
I sjetnim glasom zboriti mi stala :

„Ah gledaj, vojno, ova čeda mila,
Oko nas što su svoje ruke svila.

Je l' i njih ne će pratit' sudba kleta,
Što nas gle goni sred dalekog sv'jeta ?

I oni ne će tako jadni biti
I gorke suze ko nas dvoje liti ? !

O je l' da ne će ? ! zbori, vojno, zbori,
Jer slutnja teška moje srce mori !

Ti šutiš ? zbori mi oj radje,
Na rodnoj grudi trpiti je sladje !“

„Umir' se dušo, doć' će ljeta bolja,
A dotle božja nek se vrši volja !“

I u to sinčić u krilo ti sio
Te zboreć upro u te pogled mio :

„Zar ćaćo i teb' majko moja mila
Daleko j' druga gruda porodila ?

Zar to ne bješe domovina vaša
I meni, seji rodna gruda naša ?

Bar ti nam stoput o njoj pripov'jeda,
Da ljubimo ju Bog to zapov'jeda !

A sad gle vašoj rad bi krenut grudi,
Gdje nam su opet posve drugi ljudi.

Gdje i mi gorko trpili bi tada
Ko vi na žalost ovdje jadni sada.

Oj ostanite, ostanite radje
Na rodnoj grudi trpiti je sladje !“

I tek to sinčić dovršiti htješe
A naše oči već se i susreše.

I ti si opet na grud pala moju
A sve, a sve za djecu samo svoju !!

Sjedili smo . . .

Sjedili smo u aleji jedne tihe, ljetne noći,
Nad nama su zv'ezde sjale kao bistre dječje oči.

Nedaleko biljisao svoju pjesmu slavuj mali,
A iz rosne zelen - trave kačuni su mirisali.

Tu i tamo kr'jesnice su noćnom tminom svjetlucale,
U cjelovu usne naše dok su voljko zamirale.

Sretni to su bili treni mladosti nam naše rane,
Združeni sad sjećamo se na minule one dane.

Kad gukasmu jedno drugom ko golupčad milih dvoje,
Kad kovasmu divne sanke pored tihe sreće svoje.

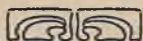
Jer u žiću kratkotrajnom jedanput se samo ljubi,
I to kad se nadju dvoje srodnih misli, iste čudi.

Kad uz ljubav, rad i vjeru medju njima živi nada,
Kada biju srca ista i kad sloga s njima vlada.

Ali ljeta brzo minu žarka ljubav tiho gasne,
Kao ono sunce jarko za jeseni ladne, kasne.

Pa nadodju časi teški, valja vršit dužnost svoju,
Kao otac, kao majka o krvavom svome znoju.

I namr'jeti taj amanet naraštaju milom svomu,
Da na ugled bude sebi i hrvatskom jadnom domu.

Ja gledam . . .

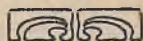
Ja gledam ružu mirisnu i rujnu
O rosnoj grani rascvjetanu bujnu ;

Gdje ljupko mirit s busena je stala
Lepira šarnog u kriocce zvala ;

A on joj hitro na njedarca pao
I nježno, nježno šaputat joj stao ;

Da od tog šapta tajinstvena, mila
U cjelov vreli usna im se slila ;

I dugo, dugo srkali ga tío,
Ta ti si ruža, a ja leptir bio !

Težaku.

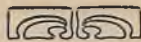
Divim ti se, zlopatniče vječni,
Mirno gdje uz napor nadčovječni
Snosiš sudbu svoju
Miješ se u znoju.

C'jenim tvoje žuljevite ruke,
Svakidašnje gdje kraj muke
A uz branu, ralo,
Ne klonu ni malo.

Al ti znadeš da bez tebe čila
Sva bi zemlja mrtva pustoš bila,
Jedno samo groblje,
Ljudi jedno roblje.

Za to radiš od rana do mraka
I kuniš se poput siromaka,
Oj za koru hljeba,
Što ga svakom treba.

Divim ti se i žalim te samo,
Što od zipke pa do groba tamo
Pisano ti stoji:
„Pati se i znoji!“

Radniku.

Daj mi svoju žuljnu ruku
Da ju stisnem baš viteški,
Pamam tvoju gorku muku
Vjerci što ti spleli teški,
Od kad ljudstvo prokle nebo
Pomajviše kad ga trebo.

Medju svima ti si prvi
Očutio teško breme, —
Na života krhkoj brvi
Zaojilo se tvoje tjeme.
Prosio si hljeba, vode
I živio bez slobode.

Kovao si novce, krune
Pokraj svoga siromaštva;
Žuljeva ti ruke pune
Radile su sve i svašta;
Bogataši dok u šali
S tvog su rada uživali.

Tražio si svoja prava
I na dveri pravde lupo
Čekajuć ti klonu glava
Žrtva rada, blago skupo.
A gavani sve se smiju
Tvoju krv i dalje piju.

Al preni se jednom veće
I odbaci negve klete,
Baštinik si ljudske sreće
Budućnost ti v'jenac plete,
Ustraj u svom dalnjem hodu
Za jednakost i slobodu.

Na Božić.

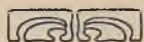
Ponoć bješe, a zima kruta,
Kad On se na sv'jet rodi,
U prostoju staji Betlehema
Da ljudstvo sreći vodi.
I da ga spasi strasti, zala
Kroz četir' tisuć ljeta,
Što podlo mu se poput zmije
Podao sred toga sv'jeta.
I On se rodi
Da iz tmine,
Ljepše sunce
Sv'jetu sine.

Ponoć bješe, oj koli tamna
Al sv'jetu zora grane,
Na istoku gle sjajne zv'jezde
Već željno iščekane.
Svjedokom da je množ pastira
Što skladno pjesan poju
I moćnih kralja, gdje sa glave
Već snimlju krunu svoju.
A On ih prima
Da iz tmine,
Ljepše sunce
Sv'jetu sine.

Ponoć b'ješe, a i sad bije
Sve s ljeta opet k ljetu,
Pa svud se sretno pozdravljaju
Kralj se rodi svijetu.

Sa darovima obilnijem
Sa drvcem zelen bora,
I posred skromne kolibice
I velikaškog dvora,
Želeć samo
Da iz tmine,
Ljepše sunce
Njima sine.

I meni jadnom kucnula je
U novom tome ljetu,
Al tužno ja sa djecom šapćem
Kralj se rodi svijetu.
Jer ništa nemam, da im pružim
U ove sretne dane,
I da ih s čime razveselim
Oj tužne, zaplakane.
S ljudske zlobe
Što iz tmine,
Ne da suncu
Da mi sine.

Sve nek se krši!

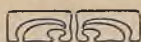
Uzalud sve je, zemlja je pako,
Ljudstvo se krvi, kolje jednako
I vijek istom putanjom kroči
Sve dublje, dublje, ponire zloći
Istini davno zarasli puti,
Nebo se ljuti!

S b'jede i boli sirômah pati,
Prokletstvo mnogog do groba prati,
Pod trhom mukâ čovjek se svija,
Gavan se koči, šalu izvija,
Boginja pravde šuti i dr'jema
Hljeba gdje nema!

S ljubavi svetom svijet se titra,
Vjera propada s demona hitra,
Nevinost drhće, značaj se gazi,
Niži pred višim kukavno plazi,
S neznanja ljudstvo u tami diše
Vidjela više!

Zvekeću lanci, roblje se guši,
Slablji se tlači, krvca se puši,
Puške se pune, barut miriše,
Žrtva za žrtvom zalud izdiše
A nigdje, nigdje vrh zemskog praga
Slobodi traga!

Tisuć sam puta suznijeh oči
Šaptao nebu, rujnoj istoči,
Uzalud povjest, značaj i časti
I zlatna kruna i sve te vlasti
Kad se na sv'jetu pravda ne vrši
Sve nek se krši!

Na Golgoti.

Raspeli Ga na Golgoti med lopova do dva kleta; —
Veće ruglo nisu znali izn'jet na vid c'jelog sv'jeta.

Raspeli Ga na Golgoti, proboli mu svete grudi,
Prokapala rujna krvca, osušena još se rudi.

Svršila se krvna žrtva, al sjemena ko da nije,
Trovne guje na tom sv'jetu sikću sve to pomamnije.

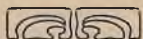
Ljudstvo trpi, ljudstvo kuka i u vrtlog zloće hita,
Sebičnost ga podla gnjavi za blišnjega i ne pita.

U negvama teškim puza, glad ga mori, gavan tlači,
Izlaza si jadan traži, bolni krik je sve to jači.

Za ubojno već se zrno u očaju svome hvata,
Krši zakon, vjeru, moral, na rodjenog mrzi brata.

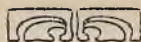
I sve bruji i sve vapi: „Tuj života više nije,
Ili samrt, il' sloboda, ili nek se krvca lije! . . .“

Oj! man'te se igre lude, manite se glupih snovâ: —
Isus stoji medju vama! Rospinjete vi Ga s nova!

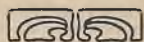
Ranjenik.

Našli su ga ukraj žala jednog jutra rana
Strtog t'jela, bez svijesti, svega poderana,
Pa ga tako izmučena ostavili jadna
Ne pitajuć: da l' mu vjetar, zima škodi hladna?
A on jadnik sav svoj život žrtvovo za kralja,
Zakonu se pokorio, dužnost vršit valja;
A sad nikog nema blizu da mu rane vida
Uz kol'jevku dok mu žena u daljini rida:
„Vrati mi se sretno, zdravo, moja željo živa,
Oтели nam zadnju kravu, ah što s nama s' biva!“
A on jadnik u čas smrti u nebo pogleda —
Cjelunut bi htio lice svoga milog čeda,
Al iz rane krv se tokom cijedi i rudi,
A vali mu krvcu nose, gdje mu s' čedo budi.
I kad zadnju toplu riječ prozborit još htio
Smrti mu je studen za v'jek usta zatvorio.
A daleko tam' prek gora iz kol'jevke male
Nevinog su čeda usne „tata, tata“ zvale.

Slijepac.

Gudio je na dv'je žice kraj seoske crkve male
Sedi sl'jepac b'jedan, strven ispod lipa rascvjetale,
Gudio je i pjevao ljute boje, staru slavu
O hrvatskom prvom kralju, o junačkom Tomislavu.
Pjevao je i sve redom nizao je kralje davne
Su su nekoć kraljevali 'z Kotromana kuće slavne,
Gudio je i pjevao, a pobožni sv'jet ga slušo
Kad zvono zazvonilo još u crkvu nije ušo.
Zadivi ih sl'jepac s'jedi, glas gusala javorovi
Savna prošlost, slavne bitke a junački sokolovi,
In tome svetom času tanjurić su njegov mali
In s'mišem i srebrišem dobri ljudi natrpali.
Kad je sl'jepac s'jedi dovršiti povjest htio
O posljednjem Svačić Petru tužno li se zamislio,
Z staračkih rukuh žuljnih gudalo mu nice palo
A gusle su zaječile sve se netom utišalo.
Samo zvona zvonila su za spas roda hrvatskoga
Koj' još trpi, koj' još gine posred ropstva nevoljnoga.

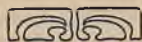

Budućnosti se plašim!

Ko leden dah kad grud mi moju stisne
Ko bolni krik kad s usna mi se tisne
Budućnosti se plašim ko noći tamne
Što nad mnom visi poput zublje plamne.

I suze ronim, proklinjem svijet c'jeli
I jedem srce kroz noć i dan b'jeli
Pred pomišlju, što bit će s djece moje
Kad trudne sklopim jednom oči svoje.

Jer crn je život, ljudi svi su kleti
Svud jedan drugom iz dna duše pr'jeti
I život svoj lukavštinom tek krpe
A značajevi samo trpe, trpe.

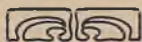

Ah tužno je živiti na sv'jetu. . .

Ah tužno je tužno, živiti na sv'jetu
Kada vidiš svuda osvetu tek kletu,
Kada čuješ samo pečal, jad i muku
I nepravdu silnu što se čini pûku.

Ah tužno je tužno, živiti na sv'jetu
Gdje se jači smješka slabijem sapetu,
Gdje prokletstvo, varka, hinjenje i zlota
Suznom s' ovom doli komeša i mota.

Ah tužno je tužno, živiti na sv'jetu
Jer i srodna s' braća već u krvi metu,
A sin s ocem samo titra, psuje, mrazi
Dok izdajstvo Jude sv'jetom obilazi.

I ja gledam! . . .

— — — — —
I ja jedem srce svoje — — —
Silv. Strah. Kranjčević.

I ja gledam krutu zbilju
Gdje se draška našom krvi,
I ja buljim u sv'jet gordi,
Gdje bi htjeo svak' bit' prvi;
U gluposti svojoj holoj
Po mišicam svojim smielim,
Po r'ječima ispraznima
I djelima neuspjelim.
I ja jedem srce svoje
I zgražam se na sve čine,
Na nedjela i pogrde,
Diljem moje domovine:
Gdje no majko kćerku svâdja,
Gdje si otac čedo gazi,
Gdje se brat sa bratom kolje,
Dok pred višim niži plazi.
Gdje sred zipke čedo sniva,
Dok se majka čašću titra,

U nasladi mnogi pliva,
A nad glavom sja mu mitra.
I sred toga vašarišta
U daljini zvonce breca,
A u uzam ponajdubljim
Biće božje — čovjek jeca.
I da nije ovaj svijet
Jedna igra, jedna gluma,
Čudna zbirka svih pojmova
Nezgrapnoga ljudskog uma.
I ja ćutim krutu zbilju
I ja jedem srce svoje,
I s grozote nemišljene
Tijelo mi drhće moje;
Pa sve suza suzu stiže
I u kam se tvrdi rije,
Da ne gleda toga sv'jeta
Nadobudne miserije.

Oj ostaj! . . .

Oj ostaj vjerna kao odsjev cakla
Ko tihi zefir kad se milo budi,
Oj ostaj vjerna bilo i sred pakla
Kad ljubav žarka ispunja ti grudi.

I budi mila ko amanet dragi
Koj' složna bića u zajam si daju,
Pa tako čista kao kerub blagi
U njegovom se nadji zagrljaju.

Sjećaš li se . . .

ženi.

I.

Sjećaš li se kad smo ručicom o ruku
Perivojem prošli u najvećem muku,
Samo lišće s grana šaputalo tio
O proljetnom danu, što ga mrak je skrio.

I o čarim svima, što ih nebo daje,
Il rumena zora, il sunce kad sjaje,
Il šareni leptir, lahor vjetrić mio,
Mi tek šećuć, dušo, šutili smo tio.

Ko slutili da smo u tom muku dugom
Prolazeći sami zelenijem lugom.
U životu da nas iza ružmarina
Čeka puna kupa žući i pelina.

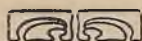
II.

Sjećaš li se dušo
Kad bijasmo mladi,
Kad nam život cvjeto
S pjesmom slavuljčadi.

Proljetno al to nam
Doba odmaklo je,
I ljetna nas žega
Pritisla oboje.

Sjećaš li se kad smo
Cv'jeće šarno brali,
I pri svakom cv'jetku
Slatko šaputali.

Pa će skoro jesen
Hladna zima doći,
I mi ćemo dušo
Na počinak poći.

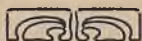

Podjimo dušo ! . . .

Podjimo dušo u tihe gaje
Na jug, gdje žarko sunašce sjaje,
Gdje lovor lista, zumbuli mire,
Laka gdje krila lepiri šire.

Tamo nas čeka gugut i pjesma,
Srdašca kucaj, ljubavi česma.
I stiskaj ruku i cjelov vreli,
Života našeg život cijeli.

Podjimo dušo u tihe gaje
Na jug, gdje žarko sunašce sjaje,
Tu ćemo posred cvjetnoga krasa
Srkat i slasti do smrtnog časa.

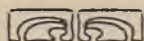
Nemoj plakat . . .

Nemoj plakat dušo
Svim će sunce zaći,
Svi će jednom svoje
Pokojište naći.

Prolazno je ovo
Našeg žića doba,
Nemoj plakat dušo
Ni vrh moga groba.

Ta na sv'jetu tome,
Brzo danci minu,
Tek što proljet grane
Već i zima sinu.

Pa i čemu suze
I molitve vruće,
Svi će jedanputa
Slavit uskrsnuće.

Svome sinu

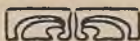
prigodom prve svete pričesti 26. travnja 1908.

U životu tvome, jedini moj sine,
Svanuo je danas najsretniji čas,
Kada sred te suzne i kalne nizine
Pridje tebi Isus, svijuh ljudi Spas.

U srcu je tvojem i u tvojoj duši
Našao On sebi svog alema kras,
Nemoj za to nikad u zemaljskoj tmuši
Ostavit Ga, sinko, ni za jedan čas.

Već se Njemu moli, sine moj premili,
I kad mi odrasteš, kad ćeš biti svoj,
Oj, Njemu se moli za svoj domak mili.

Za Hrvatsku b'jednu, za taj narod tvoj,
Koj u ropstvu teškom podjednako kuka
A paklenskih niko da ga r'ješi muka!

Ti si bila ! . . .

Ti si bila ružin pupolj tako divan, tako mio,
A ja leptir lakokrili, što se uz te ljupko svio.

Ti si bila andjel blagi iz nebeskog bajnog raja,
A ja pjesnik blažen, zan'jet od tvojega zagrljaja.

Ti si bila mog života zlatokosa čarna vila,
Sve na tome božjem sv'jetu čarobnice moja mila.

Al te samrt prije časa u svoj hladni naruč skrila,
Moju dušu, pjesmu moju crnim velom obavila.

Pa sad tužim i uzdišem, a srce mi rana pali,
Što su s tobom pokopani najljepši mi ideali.

Ja gledah . . .

Ja gledah blažen pramaljeća rana
Pod cvjetnim grmom ljubičicu plavu,
Al mraz se javi — sutrašnjeg već dana
O crnu zemlju priklonila glavu.

Uz tvoje bajne nebesnice oči
Ja snatrih sreću budućijeh ljeta,
Al tek se snadjoh — sutrašnje već noći
Sa krila mog te samrt ote kleta.

Zvijezda.

Šetasm'o se perivojem
U proljetno predvečerje,
Zv'jezdama se nebo osu
Ko alemljem i biserjem.

A u njih se zagledalo
Divno tvoje modro oko,
Tražilo je zv'jezdu svoju
Medju zv'jezdam' gor' visoko.

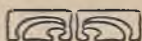
Al uzalud, brzimice
Gasnula je zv'jezda tvoja,
Kao i tvoj život što je
Nestajao srećo moja.

Njoj.

Gdje su one rumen ruže Davno, davno uvenule
Što ih savih Tebi dušo, Već su rumen ruže one,
Gdje su oni rajski časi Davno, davno s rajskih časa
Što ih nekoć mlad sam kušo. Duša mi u očaj tone.

Gdje su one slatke r'ječi Davno, davno ugasle se
Kojima mi srce ote, I te Tvoje oči plamne,
Gdje su one bajne oči Davno, davno medne usne
Pune čara i ljepote. Šute mi sred rake tamne.

Vizija.

Ostala je sirotica i bez oca i bez maje,
Pa sad kuka, plače, moli i u tuzi dane traje.

U samoći jedna živi, nit za svijet ovaj mari,
Klonula joj mlada duša, uvenule njene čari.

Samo kadkad sv'jet ju vidja, gdje na groblju vruće moli.
I u crkvi klečeć plače od duševne teške boli.

A tada se kući vraća, pa sred tihe tamne noći,
Voštanicu sv'jeću pali, iskre joj se mutne oči.

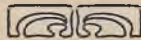
Čelo sjaji, ruke drhću, a lice se preobrazi,
I u tome slatkome trenu majčin lik joj tad silazi.

Šaptajuć joj svete r'ječi, tetošeć joj bleda lica,
Usred tihe tamne noći dok ne usne sirotica.

Sirotica.

Ostala je sirotica kao cv'jet bez rose rane
Ko jezerce ono bistro kad preko njeg magla pane,
Ostala je sirotica, jučer oca grob joj skrio,
A majčin već odavna se i korovljem obavio,
A od svoga nikog nema da je pod krov jadnu primi
I bijedu njenu gorku sa bolnoga srca snimi,
Pa sad kuka i prosjači, da joj dar bar ljudi dadu
Al ljudi su srca tvrda samilosti ne poznadu,
Već oholo napr'jed kroče ni ne gledeć na sirotu,
Suznim okom štono plačuć jada svoju svu golotu . . .
O, siroto, ne smalakši, kucaj marno, išči, moli,
Pomoć ćete sirotinja, ona znade šta su boli!

Miruj srce !

Oj mani se sv'jeta, mani,
U bolesti šta ćeš vani?
Sv'jet boluje v'jek do v'jeka,
Ni sam za se nema l'jeka,
Kamo l' za bol rane tvoje ;
Miruj, miruj, srce moje !

Petar Preradović.

Kud mi hrliš, gondže milo,
Zar ti nije domak dragi,
Ili ti se možda snilo
Da med ljudma angel blagi
Gdje se zloba, pakost bani, —
Oj mani se sv'jeta, mani.

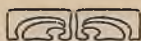
Ah, na pragu grude tvoje
Božje sunce žarče grije,
Umilnije slavuj poje
Gdje si svoje gn'jezdo vije
Oj smiri se, stani, stani,
U bolesti šta ćeš vani ?

Gle u sv'jetu širokome
Svuda jal i himba kleta,
Nije ko na domu tvome
Gdje te raj i ljubav sreta,
Nigdje, nigdje sreći rieka
Sv'jet boluje v'jek do v'jeka.

A svijet je opak tako
I prevrtljiv, gondže moje,
Pa bi u tren oka lako
Otrovao srce tvoje
Ništa dobra te ne čeka
Ni sam za se nema l'jeka.

Oj ne hrli u sv'jet glupi
Svaka staza mu ogavna
I mozak mu već otupi
Oj on nezna već odavna
Ni za teške gr'jehe svoje
Kamo l' za bol rane tvoje ;

Već se smiri u svom kutu
Na rodjenoj svojoj grudi,
Jer na dugom sv'jeta putu
Sebični su svuda ljudi
Uništiti će žiće tvoje
Miruj, miruj, srce moje !

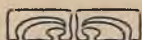

Ne plači dušo! . . .

Ne plači dušo, čemu suze,
Kad sv'jet za njih ne mari?
U tvome srcu jošte proljet
I smije se i žari.
Ti kreni u sv'jet vedre duše
Sa ljubavi u grudi,
I pošteno si hljeb svoj služi
I ne boj se zlih ljudi.

Ne plači dušo, čemu suze,
Kad sv'jet za njih ne mari?
Smijućke on na tebe vreba
Da podlo te prevari.
Al ti na svome teškom putu
Od ljudskih bježi hira,
Nek vodjom ti je živa vjera
Sred bjesomučnog vira.

Ne plači dušo, čemu suze,
Kad sv'jet za njih ne mari?
U tvome srcu jošte proljet
I smije se i žari.
Ti kreni u sv'jet puna nade
Neznanja tamu krši,
Za podlo ljudstvo i ne pitaj
I dužnost svoju vrši.

Oj budi svoj!

Oj budi svoj, kad proljet bajna mila
Životu tvome tihano se sm'ješi,
Oj budi svoj, kad sudjenica vila
Na svakom putu sreći samo spješi.

Oj budi svoj, kad u toj kalnoj doli
Uz teško ralo znoj ti lice kvasi,
Oj budi svoj, sred čemernih kad boli
Trnovit v'jenac čelo ti ukrasi.

Oj budi svoj, i mila kad ti nada
O krhkoj niti svija se i niše,
Oj budi svoj, i posred teškog jada
Kad zadnjim dahom već ti duša diše.

Ah, zašto mrtvi ne dodju nam rijeti?

Sred pusta groblja samotna i tija,
Gdje šturci svoju pjesmu tužnu viju,
Gdje ruža, čempres, strmogled se nija —
Životi eno mrtvi sanak sniju.

Al s tužna mjesta duh mi dalje bludi,
Gdje bezbroj zvijezda od vijeka siju,
Gdje rujna zora svaki dan se budi,
Životi novi gdjeno vijek svoj žiju.

I snatreć pitam sred te blage noći:
Ah, zašto mrtvi ne dodju nam rijeti,
Da l' k onim zvijezdama duh će i naš poći,
Kad jednom nama jadnim bude mrijeti?

Moriendum est!

Biser rosa, iz oblaka što no mala
Ranom zorom zemljici je crnoj pala,
Po šarnome cv'jeću cakli se i niše
Sa površja, dok ju sunce ne izbriše . . .

Lišće nježno, što kitilo svježe grane
Za proljeti, ljeta i jeseni rane,
Milotno treperi u zelenoj gori,
Dok ga studen kruta zemlji ne obori . . .

Potok malen, iz visoke što je gore
Pohitio ravno za jutarnje zore,
Kroz gudure, polja, šume i doline,
Gle u moru sinjem za čas i izgine . . .

Zv'jezda sjajna, što za noći blage, tije
Na nebeskom svodu titrajući sije,
Sa obzorja netom blijediti stane,
Čim sunašce jarko sa istoči grane . . .

Tako ljudski život tekar što ne sine,
Već sa ovog sv'jeta za čas i umine,
Imena i časti i kraljevstva c'jela
Nestaju i ginu mrtvog kraj op'jela . . .

Mrijet! mrijet! — sve spominje što god diše,
Mrijet! mrijet! — sva priroda tim odiše,
Mrijet! mrijet! — svud se stara pjesma ori,
Mrijet! mrijet! — sve na sv'jetu tome zbori.

Mr'jet je, mr'jeti, čim mladosti sunce svane,
Mr'jet je, mr'jeti, kad starosti doba grane,
I kraj blaga i postelje usred meke,
Mr'jet je mr'jeti i izginut za na v'jeke!

S vlastite krivnje.

Često mi suza zalila oko
Rad ljudske patnje, rad ljudske b'jede,
Često se uzdah ote duboko,
A sve me srce tišti i zebe;
Zašto na sv'jetu slobode nije,
Zašto se braća kolju i tlače,
Uzalud krvca zašto se lije,
A klete negve svijetom vlače.

Prokle l' nas nebo do u kap krvi,
Kad nam se rajska zaprla vrata,
Il rijek suda za grijeh prvi,
Ili svi što smo stvoreni 'z blata;
Il što se tekom stoljeća mnoga
Sve gluplji na sv'jet radjamo više,
Ili što radi sebičja svoga
Bratinska ljubav u nam ne diše.

A Bog nam vječno uživat dao
Edena milje, edena slasti,
U srce, dušu pisat nam stao
Ne ćemo mr'jeti bez njeg've vlasti
Ali mi se kano lude bez znanja
Ponjesmo podlo pjani i siti,
Strgosmo voće stabla spoznanja
Posve mu ravni htijasmo biti . . .

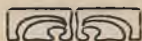
U divljem b'jesu, krvi i kalu
Ljudstvo se klete i danas vrti,
Zločine teške u gr'jeha valu
Na ledja svoja sve više prti.
I sveg će tako prtit života
S vlastite krivnje dok mu je žiti,
Iz dana u dan vitlat se, motat,
Suzu za suzom sve gorču piti.

Ne kloni!

Ne kloni duhom ni uz teške boli
Što vas dan kleti namiću ih ljudi,
Ne kloni duhom u toj suznoj doli
Ma izmučene stradale ti grudi.

Ne kloni duhom ni kad zadnja suza
Niz pošten obraz s tvog se oka runi,
Ne kloni duhom ni sred teških uza
Trnovit v'jenac kad ti čelo kruni.

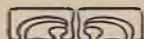
Već vjere pun i ljubavi i nade
Spram neba digni bistre oči svoje,
I višnja sila, što i za te znade
Ublažiti će gorke boli tvoje.

Ne drhći nikad ni pred kime ! . . .

Ne drhći nikad ni pred kime !
— Ma snašlo tebe jadi trista,
Kad savjest ti je samo čista —
Ne drhći nikad ni pred kime !

Ne drhći nikad ni pred kime !
— Ta prolazan je svijet bieli
I život taj naš ovdje cieli —
Ne drhći nikad ni pred kime !

Samo još jedini misaon čovjek . . .

Proljetno sunce s nebeskog svoda
Tihano rudi,
A šarno cv'jeće po golom drvlju
Snova se budi.

Priroda c'jela iz mrtvila svog se
Životu smije,
Pa se o sjaju sunašca žarkog
Vajka i grije.

Samo još jedin misaon čovjek
Bulazneć mnije,
Da iza crne zlokobne smrti
Života nije.

U vrtlogu.

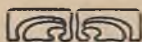
U karucam sjajnim, novim
Bogataš se neki širi,
A do njega gospa mlada
Sva u svili se šepiri.

Tamo negdje u mehani
Govornik se mladi koči,
A uz cimbal bučnom društvu
Pijan gazda vino toči.

U ložama rasvjetlenim
Posjedala sjajna svita,
Pa posmatra kroz durbine
Balerinu stasa vita.

Plesaona tamo opet
Prepuna je pozvanika,
Četvorka se igra živo
Zaglušna se čuje vika.

A koliki na tom sv'jetu
Nemaju ni crna hljeba,
Da nahrane djecu svoju
Da im dadu što im treba.

Dižite škole !

RUSITE škole

~~Dižite škole~~

Djeca vas mole

Mirza to poje :

Iz duše svoje.

Što će nam škole

Sa njima dole,

Dječica zbore :

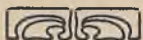
I rogobore

Kad se u časti,

I svakoj vlasti,

Dižu bez škole

Štokakve lole.

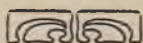

Ja pojmim ! . . .

Ja pojmim zvijezde sitne
I njihov krijes,
I pute nedohitne,
Svemira trijes.

I vjerujem u život
Na zvijezdama svim,
U prolaznost tog svijeta,
Pod suncem tim.

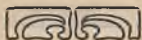
Ne pojmim tekar ljudstva
Bezumni boj,
Prot Višnjoj što no sili
Bijes diže svoj.

Hoće li . . .

Sviju će nas jednom nestat	Sviju će nas jednom nestat
Od kralja do roba —	A u temi groba,
Ta sudba nas jedna prati	A nad grobom našim novo
Od zipke do groba.	Niknuti će doba.

Hoće l' tad nam iz dna duše
Pripaljivat žrtve,
Ili će nas tisuć puta
Sažaljevat mrtve ?

Kad si . . .

Kad si ljubav uzajamno
Doživotno dasmo
Pred prestolje Višnjeg Boga
Svoje molbe slasmo.

Ti si vruće molila ga
Sreću sve do groba,
A ja opet da nas mine
Svaka gnjusna zloba.

Kleti ljudi razorili
Naše l'jepe nade,
Ode sreća, mir i pokoj
Što ih Bog nam dade.

Al ne plači, dušo moja,
Porad ljudske zloće,
Osvetit nas djeca naša
Bilo kada hoće.

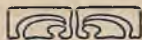
Zalud.

Zalud biser rosa trepti
Kroz zelenu travu,
Zalud cv'jeće diže glavu
K neba svodu plavu.

Zalud struje sunca traci
Kroz lišće i granje,
Zalud kucaj srca žudi
Svoje milovanje.

Zalud ovaj svijet c'jeli
Čeka i uzdiše,
Što jedanput mrije, to se
Ne vraća već više.

I ja zalud čeznem, žudim
K neba svodu plavu,
Kad sve moje davno leglo
Pod zelenu travu.

Prvi puta.

Izpod ruke prvi puta kad te primih gondže milo,
S' tvoga krasa, s' tvojih rječi tako mi je voljko bilo.

Šetali smo o svem zboreć o ljubavi našoj svetoj,
I o Zrinskom Frankopanu otadžbini našoj spetoj.

Šetali smo i u šetnji dospjeli u groblje tiho,
Sunašce je jarko sjalo lahor vjetrić drvljem niho.

Pred nama se podignuo Relkovićev spomen sveti,
I tu ti se zakleh dušo, da ću živjeti i umrjeti.

Za Hrvatsku majku našu što u ropstvu kletom kuka,
Što do danas r'ješila se paklenskijeh nije muka.

I za tebe gondže moje, za dječicu našu milu,
U tvome se što će jednom odnjihati mekom krilu.

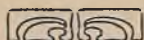

Kad ti . . .

Kad ti gorka suza kane
Niz to tvoje bljedo lice,
Nek ti srce ne uskipi
Poput zmije otrovnice.

I nevolja kad te kakva
U životu tvome snadje,
Ti ne kloni već se dušo
U Svevišnjeg uzdaj radje.

Neka teku suze vrele,
Neka bjesni vijor ljuti,
Tvoju dušu nad u Boga
Kruti udes ne pomuti.

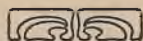

Padaj, padaj laki sn'ježe ! . . .

Pirio je studen vjetrić
Mrak se gusti zemlji krao,
Iz oblaka lakih, sivih
Prvi snijeg pršit stao.

Padaj, padaj laki sn'ježe
Na zemljino tužno lice,
Povenulo šarno cv'jeće
Utihnule drobne ptice.

Padaj, padaj laki sn'ježe
Po toj kalnoj zemskoj doli,
Pokrij svojim b'jelim velom
I mog srca teške boli.

Ja vjerujem ! . . .

Ja vjerujem !
Da ću posl'je tog' života,
Kad me crna smrt smota,
Na životu nać' se tada.

Ja vjerujem !
Da je negdje zv'jezda sjajna,
Krasna, divna, veličajna,
Gdje su mrtve duše sada.

Ja vjerujem !
Čemu onda sv'jet taj c'jeli,
Sunce, zemlja, danak b'jeli,
Čemu ljubav, vjera, nada.

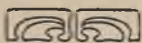

Ljubičicam.

Spustila se rosica
Na zelenu travu,
Modrooka ljubica
Podignula glavu.

Šareni joj lepiri
Lijetali u krilo,
Sa grančica ptičice
Cvrkutale milo.

A lahor joj šaptao
Divnu priču ovu
O sunašcu proljetnom
I životu novu.

Mrtvoj kćeri.

Dok si bila jošte mala
Ljuljale te ruke moje,
Usta su mi šaputala :
Spavaj, spavaj, čedo moje.

A sad, kad si usnula mi
Za uvjeke, zlato moje,
Volio bih i do zore
Da te ljuljam, čedo moje.

*

U bjelini ti si bila
Za ophoda crkvenoga
I sipala cvjetne latke
Pred žrtvenik vječnog Boga.

A ja sam te blažen gledao
Radosnice lijuć suze,
Pa sad pojmim, zašto Bog te
Tako dobru sebi uze.

*

Sadili smo šarno cv'jeće
Po gredicam' bašće male,
Sadili ga, zaljevali
Usred sm'jeha, posred šale.

N'jesmo znali, da doskora
Ono milo, šarno cv'jeće,
Jednom od nas više nikad
U životu cvjetat ne će.

*

O jesenskim bajnim čarim
Istom sam ti pričat stao,
Kad najednom list je veo
Pred noge ti s grane pao.

A ti si se u list pali
Čudno nato zagledala,
Šutile su tvoje usne,
Al ti duša zadrhtala.

*

Na krilo si moje bolna
Naslonila glavu tio,
Iz tratine taj čas šturak
Tugaljivu pjesmu vio.

A ja sam ga tužan slušo
Nesretnoga onog dana,
Ko mrtvačku da je pjesmu
Pjevo već ti istihana.

*

Ležala si tiho, bolna
Cjelivajuć sliku moju,
A ja na čas ostavih te,
Da isplačem bolju svoju.

Kada nato povratih se
Opet tebi, kćerko mila,
Ti bje mrtva — ali slika
Na usnam ti jošte bila.

*

Morala si, kćerko moja,
Nakon dugih patnja veće
Klonuti mi, ko što klone
Iza mraza šarno cv'jeće.

Al će cv'jeće snova procvast,
Kada grane pramaljeće,
Ali tebe nikad više
Moje oči gledat ne će.

*

Zvonili su u sva zvona
Dolazili crni ljudi,
Svaki htio svetom vodom
Da poškropi tvoje grudi.

A ja pitah : čemu zvona ?
I mrtvačkog čemu poja ?
Kada moram gledat kako
Zakapa se kćerka moja.

*

Našo sam se tužan, slomljen
Povrh grobne rake tvoje ;
Gdje su ljudi zakopali
Ponajdraže čedo moje.

I kad sv'jet se razišao
Molitvice svršiv svoje,
Ja još dugo stajah tužan
Povrh grobne rake tvoje.

*

Kada su te zakopali
Proljetno je bilo doba,
A ja cv'jeće zasadio
Povrh tvoga rana groba.

Pa sad, kada grob tvoj kitim
I zalj'evam šarno cv'jeće,
Čini mi se, duša tvoja
Da oko me oblijeće.

*

Padao je sn'ježak b'jeli
Povrh doli, povrh br'jega,
A mi srećni sjedili smo
Pokraj drvca božićnjega.

Ti si mlada kitila ga,
Veseleć se danu tome,
Nijesi znala, da ga kitiš
Zadnji put u žiću svome.

*

Još se sjećam kao danas,
Predvečerje tiho bilo,
Ti si bolna zborila mi
O životu tako milo.

Zadnji to su šaputaji
Sa usana tvojih bili,
Sutra već smo mirtov v'jenac
Oko tvoje glave svili.

*

Povrh tvoga rana groba
Mermer - krst se u vis diže,
A pod njim se cv'jet do cv'jeta
U obliku srca niže.

To je moje srce bolno
Što za tobom, kćerko tuži,
Onaj krst je vječna ljubav
Koja nas za vijek druži.

*

Spustila se biser rosa
Povrh grobne rake tvoje,
I tihano nakvasila
Čempresove zelen hvoje.

To ne bila biser rosa
Već to bile suze moje,
Što ih lijem svako jutro
Povrh grobne rake tvoje.

*

Kad se nadjoh na tvom grobu
Proljetnoga jednog dana,
Med zelenim bršljanom se
Ljubičica rascva rana.

A ja sam je mirisao
I cjelovo dugo, dugo,
Kao ono nekoć tvoje
Modro oko, moja tugo!

*

Kad sam bio na tvom grobu
Vidio sam krstić mali,
I na njemu sitna slova
Što ih ljudi napisali.

Zub vremena sva će jednom
Od njih skoro izbrisati,
Al iz mog ih srca ne će
Moja kćerko, iščupati.

*

Tražio sam zv'jezdu sjajnu
Po nebeskoj toj modrini,
Što još juče sv'jetlila mi
U samoći u tišini.

A već danas ne mogoh je
Medju zv'jezdam naći više,
Ti mi umre — pa i nju mi
Oblaci za uvijek skriše.

*

Vjetar vije, kiša pada
Oblačine lete crne,
S'jeva, grmi, svud je tama
Da ti krv u žilam trne.

Isto tako sve je tmurno
Pred godinu bilo dana,
Kad je moja mila kćerka
U grob hladni zakopana.

*

Svaka ptica milo pjeva
Rujna zora kad zarudi,
Svaka biljka niče, cvjeta,
Proljet bajna kad se budi.

Samo moje srce tuži
S crne tuge i grozote,
Rujna zora, proljet bajna,
Što mladu meni ote.

*

Ocvalo je šarno cv'jeće,
Nema jarkog sunca više,
Studen vjetrić suhim granam
Požutjelo lišće niše.

Ah i mome srcu tako
Sunce sreće nekad sjalo,
Dok u tvojem nije grobu
Moja kćerko, pomrčalo.

*

Tebe ljubih vrhu svega
Jedinice moja mila,
Al i tebe već je davno
Crna zemlja meni skrila.

Pa kad grobu tvome kročim
Kćerko moja zakopana,
S teške tuge suze ronim
Sjećajuć se sretnih dana.

*

Sve sam tebi pjevo pjesme
Dok si bila ti još mala,
I sada ti eto pojem
Kad te smrti shrva pala.

Niti onda, kćerko moja,
Pjevat tebi prestat ne ću,
Kad ću gledat gdje mi pale
Pri postelji smrtnu sv'jeću.

*

Pustite me tiho molit
A nad grobom ovim malim,
Gdje su ljudi moju kćerku
Najmiliju zakopali.

Ona će mi molbe pon'jet
Pred prestolje višnjeg Boga,
Za Hrvatsku izmučenu
I za sreću roda moga.

*

Ja ne mogu plakat više
Osuše se suze moje,
Ta život mi sav u suzam
Vrh prerane rake tvoje.

Ali kad bih opet jednom
U životu suza smogo,
Tad bih mila otadžbino
Samo za te plakat mogo:

*
* * *

Gdje je što?

	Strana		Strana
Ja pjevam	5	Tamo	33
Hrvatskoj	6	Ja se molim	34
Herceg Bosni	7	Pustite me!	35
Sarajevu	8	Trni mi trni zv'ezdice mila	36
Na vrelu Bosne	9	Tek tada pojmih mladost	37
Oj da mogu	10	Moj je život	38
Molitva Hrvata	11	Oj gdje ste sancij minulih mi dana . . . ? . . .	39
Hrvatskim mučenicima	12	Bijaše zima	40
Hrv. preporoditeljima	13	Sjedili smo	42
Trgni se rode!	14	Ja gledam	43
Bojna pjesma	15	Težaku	44
Himna Tomislavu	16	Radniku	45
Prvim katoličkim muče- nicima	17	Na Božić	46
Na badnju noć	18	Sve nek se krši	48
Starac	19	Na Golgoti	49
Raji	20	Ranjenik	50
Majci	21	Slijepac	51
Glosa	22	Budućnosti se plašim!	52
U cirku	24	Ah tužno je živiti na sv'jetu	53
Sred oaze	25	I ja gledam!	54
Oluji	26	Oj ostaj!	55
Izdajica	27	Sjećaš li se	56
Suncu	28	Podjimo dušo!	57
Kada umrem	30	Nemoj plakat	58
Tko će tebi grob tvoj kitit?	32		

	Strana		Strana
Svome sinu	59	Samo još jedini misaon	
Ti si bila!	60	čovjek	74
Ja gledah	61	U vrtlogu	75
Zvijezda	62	Dižite škole!	76
Njoj	63	Ja pojmem!	77
Vizija	64	Hoće li	78
Sirotica	65	Kad si	79
Miruj srce!	66	Zalud	80
Ne plači dušo!	67	Prvi puta	81
Oj budi svoj!	68	Kad ti	82
Ah, zašto mrtvi ne dodju nam rijeti?	69	Padaj, padaj laki sn'ježe!	83
Moriendum est!	70	Ja vjerujem!	84
S vlastite krivnje	71	Ljubičicam	85
Ne kloni!	72	Mrtvoj kćeri	86
Ne drhći nikad ni pred kime!	73		

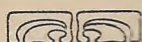

Od istoga su pisca izišla dosada ova djela:

	Cijena
1. Društvene igre	— K 16 h
2. Katarinčice (pjesme, pripovijetke, basne)	1 " — "
3. Ivančice (pjesme za mladež)	— " 60 "
4. Dragice (pjesmice i pripovijesti za mladež)	— " 60 "
5. Iskrice i Aforizmi I. dio	1 " — "
6. Basne	— " 50 "
7. Tri male pripovijesti iz engleskog života I. dio	— " 50 "
8. " " " " " " " II. dio	— " 60 "
9. " " " " " " " III. dio	— " 50 "
10. " " " " " " " IV. dio	— " 60 "
11. Ruže i lijerovi (pjesme, priče i pripovijesti za mladež)	— " 32 "
12. Nauka o čuvanju vinove loze (gospodarstvena radnja)	1 " — "
13. Uputa u sabiranju i čuvanju leptira, njihovih gusjenica i kukuljica	— " 80 "
14. Bosna i Hercegovina opisana i ocrтана (broširana)	6 " — "
" " " " " " " (u zlatorezu)	10 " — "
15. Bosna i Hercegovina s prirodnih krasota opisana i ocrтана	2 " 40 "
16. Uzdisaji (pjesme, sa slikom pjesnikovom)	1 " — "

Pod tiskom se nalaze od istoga pisca još slijedeća djela:

1. Crveni karanfilji (pjesme u stihu i prozi, sa slikom pjesnikovom)
2. Hrisanteme i Narcise (pjesme, pripovijetke i basne)
3. Zumbuli i lale (pjesme za mladež)
4. Iskrice i Aforizmi II. dio.
5. Indijske priče i gatke (prijevod)
6. U prirodi i na domu (narodne igre iz Bosne i Hercegovine)
7. O povrcu u opće (gospodarstvena radnja)
8. Malaria (drama u 5 činova, prijevod)
9. Okupacija Bosne i Hercegovine (historična tragedija u 5 činova).

127 Don

886.2-1

MAL

u